

Arbeid & Inkludering

Årsstatistikk 2021 –
arbeidsrettede tiltak

Innledning

Arbeid & Inkludering organiserer om lag 100 medlemsbedrifter som leverer ulike arbeidsmarkedstiltak for Nav. Denne rapporten viser tiltaksaktiviteten for bransjen i 2021 og er basert på innrapporterte månedstall.

De arbeidsrettede tiltakene¹ som særlig omtales i rapporten er:

- Avklaring
- Oppfølging
- Arbeidsforberedende trening (AFT)
- Arbeidsrettet rehabilitering

Sammendrag

- De innrapporterte tallene fra medlemsbedriftene for 2021, viser en markant økning både i antall gjennomførte tiltaksløp og andelen tiltaksdeltakere som gikk over i arbeid eller utdanning.
- Det ble rapportert inn 35 600 tiltaksavslutninger i løpet fjoråret, 6 600 flere enn i 2020.
- Tar vi hensyn til underrapportering, ble 13 300 deltakere formidlet til enten arbeid eller utdanning i 2021. Dette er over 3 300 flere enn året før.
- Av de som kom over i arbeid etter endt tiltak, ble 57,9 prosent ansatt i et ordinært arbeidsforhold, uten lønnstilskudd eller andre ytelser fra Nav.
- I alle enkelttiltak økte andelen som ble formidlet til arbeid eller utdanning.
- 48,5 prosent av deltakerne som avsluttet Arbeidsforberedende trening (AFT) startet jobb eller utdanning, en økning på 6,9 prosentpoeng sammenlignet med 2020.
- Tilsvarende økning i formidlingsandelen var henholdsvis 11,9 prosent for Oppfølgingstiltaket (fra 53,0 til 64,9 prosent), og 4,8 prosentpoeng for Arbeidsrettet rehabilitering (fra 26,2 til 31,0 prosent).
- Også flere av deltakerne i Avklaringstiltaket kom over i jobb og utdanning i 2021. Andelen økte fra 16,8 i 2020 til 19,2 til i 2021.

---

¹ Rapporten omhandler hoveddelen av de statlige arbeidsmarkedstiltakene Nav kjøper inn og som har til formål å forberede og/eller formidle personer til ordinær jobb. Samtlige medlemsbedrifter leverer AFT-tiltaket, Avklaringstiltaket leveres av 44 medlemsbedrifter og Oppfølging leveres av 34 medlemsbedrifter. Varig tilrettelagt arbeid (VTA) er ikke tatt med i rapporten. I tillegg leverer bransjen også ulike former for tilbud til f.eks kommuner og fylkeskommuner.

Nærmere beskrivelse av de ulike arbeidsmarkedstiltakene

Avklaring:

Avklaringstiltaket skal hjelpe arbeidssøkerne å få svar på hva en trenger for å kunne beholde jobben, eller komme ut i jobb. Tiltaket skal bidra til økt innsikt i muligheter på arbeidsmarkedet, og innsikt i egne ressurser og ferdigheter i jobbsammenheng. Tiltaket skal tilpasses den enkeltes situasjon. Tiltakets varighet er 4 uker, men kan evt. forlenges med inntil 8 uker. Tiltaket anskaffes på anbud etter lov om offentlig anskaffelser.

Oppfølging:

Oppfølging er et tiltak for personer som trenger støtte for å skaffe eller beholde en jobb, og som har behov for omfattende oppfølging. Tiltaket skal være tilpasset den enkeltes behov ut fra mulighetene på arbeidsmarkedet. Tiltaket oppfølging kan ha en varighet på opptil seks måneder. Tiltaket kan forlenges med ytterligere seks måneder, og ved særlige behov i inntil tre år. Tiltaket anskaffes på anbud etter lov om offentlige anskaffelser.

Arbeidsforberedende trening (AFT):

Arbeidsforberedende trening tilbyr avklaring, arbeidsutprøving, arbeidstrening og opplæring. Målet med tiltaket er å styrke mulighetene til å skaffe arbeid. Tiltaket tilbyr kartlegging av kompetanse og karriereveiledning. Det kan også gis tilrettelagt opplæring som kan legge til rette for et yrkesfaglig løp. Tiltaket er for personer med nedsatt arbeidsevne og som har særlig usikre yrkesmessige forutsetninger. Arbeidsforberedende trening kan som hovedregel ha en varighet på inntil et år med mulighet for forlengelse i ytterligere ett år. Tiltaket er rammestyrte og utføres av forhåndsgodkjente tiltaksarrangører med offentlig eller ideelt eierskap, og utbytteforbud.

Arbeidsrettet rehabilitering (ARR):

Arbeidsrettet rehabilitering er et tiltak som skal styrke arbeidsevnen, og som gjennom rehabilitering skal gi hjelp til å mestre helse relaterte og sosiale problemer som hindrer deltakelse i arbeidslivet. Tiltaket kan være aktuelt for sykmeldte og/eller personer med nedsatt arbeidsevne. Maksimal varighet er 12 uker. Tiltaket anskaffes etter lov om offentlige anskaffelser.

Statistikk for 2021

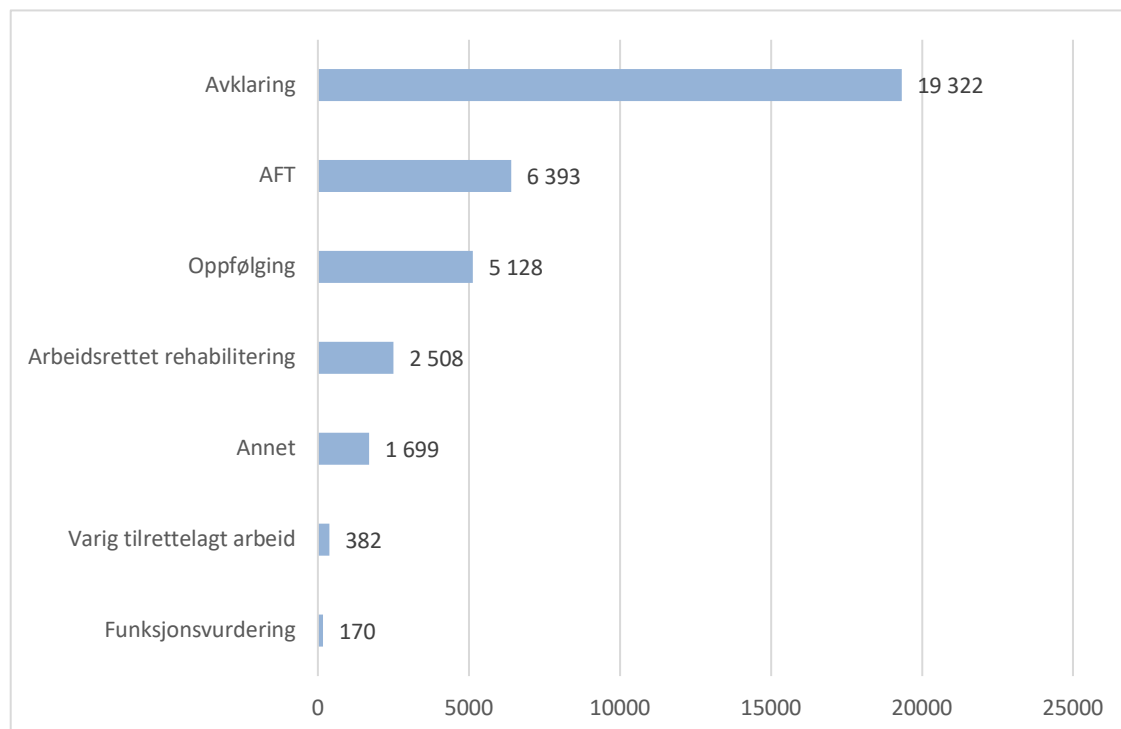
Antall deltakere

Statistikken bygger på innsendte månedsrapporter fra medlemsbedriftene til bransjeforeningens sekretariat. I perioden fra januar til og med desember 2021 har vi mottatt opplysninger fra 83 bedrifter, om sluttårsaker for i alt 35 602 avsluttede tiltak.

Sammenlignet med 2020 ble det gjennomført 6 600 flere tiltaksløp i bedriftene. Særlig stor var økningen i antall deltakere på Avklaringstiltak, hvor 19 300 avsluttet dette tiltaket i 2021 mot i underkant av 14 000 året før. Dette betyr at Avklaring nå utgjør 54 prosent av de rapporterte avsluttede tiltakene.

Det var også flere personer som gjennomførte AFT og Arbeidsrettet rehabilitering. For disse to tiltakene var økningen henholdsvis 1 320 og 446. Antall avsluttede Oppfølgingstiltak har imidlertid gått ned fra 5 912 i 2020, til 5 128 i 2021.

Figur 1. Tiltaksavslutninger fordelt på type tiltak. 2021. Antall. N= 35 602.

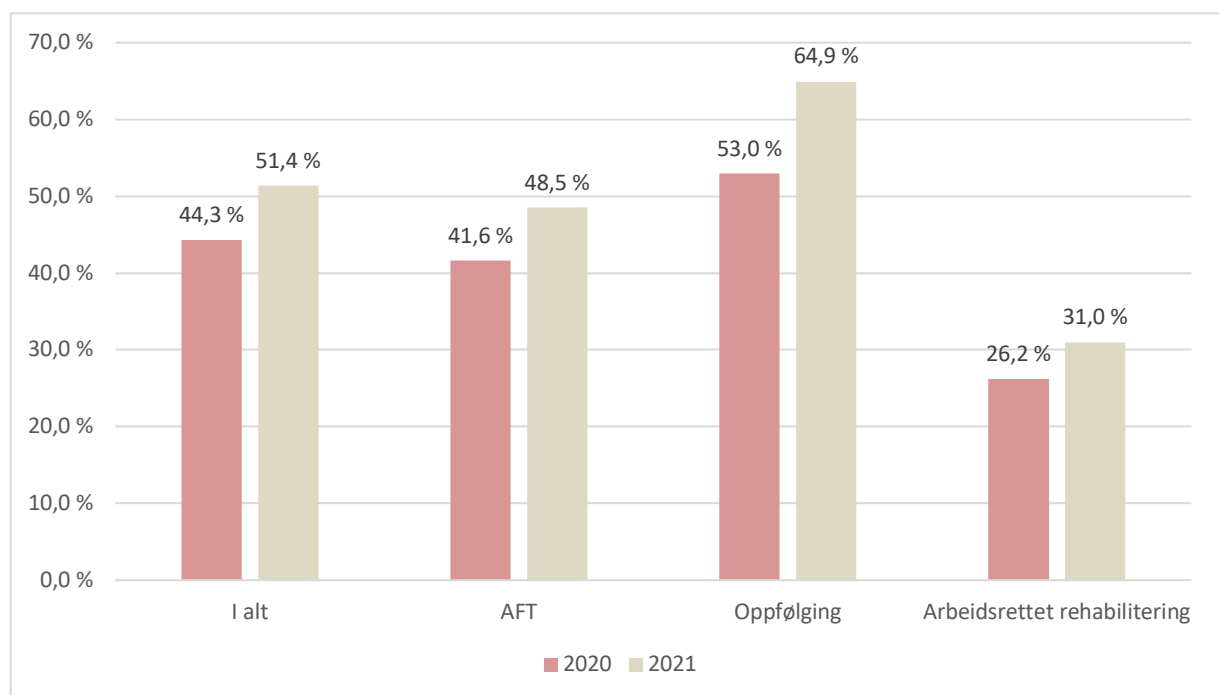

Formidling til jobb og utdanning

I 2021 var i underkant av 11 800 tiltaksdeltakere registrert med en overgang til enten arbeid eller utdanning. Hvis vi justerer for underrapportering har bransjen som helhet formidlet om lag 13 300. Dette er om lag 3 300 flere enn i 2020.

I tiltakene Arbeidsforberedende trening (AFT), Oppfølging, og Arbeidsrettet Rehabilitering ble det rapportert inn 14 029 avslutninger. Av disse resulterte 5 965 i overgang til arbeid og 1 242 til utdanning. Sammenlignet med tilsvarende tall for 2020, økte andelen som ble formidlet til jobb eller utdanning fra 44,3 prosent til 51,4 prosent i disse tre tiltakene.

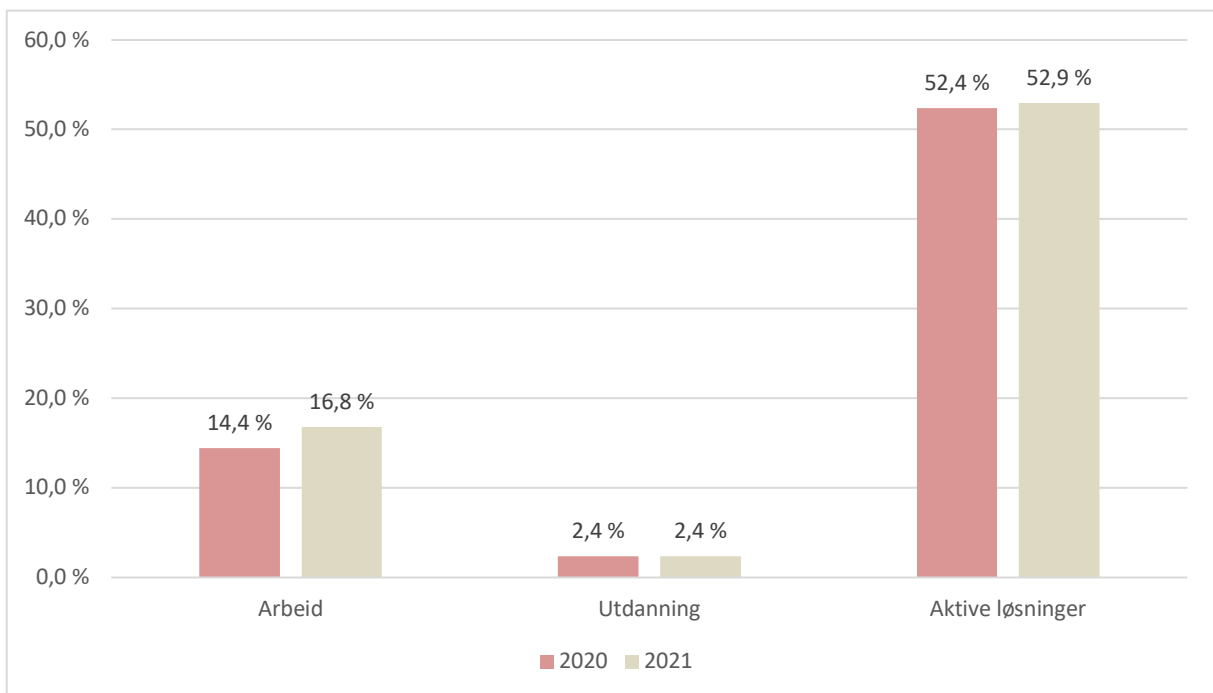
Figur 2. Overgang til arbeid og utdanning fra AFT, Oppfølging, og Arbeidsrettet rehabilitering. 2020 og 2021. Prosent

Avklaring utgjør en forholdsmessig større andel av de innrapporterte avsluttede tiltakene i år sammenlignet med i fjor. Fra januar til desember er det registrert 19 322 personer som har avsluttet Avklaring, noe som er om lag 6 350 flere enn i 2020. 19,2 prosent av disse startet jobb eller utdanning, mens 52,9 prosent ble avklart til aktive løsninger. Dette er en økning fra i fjor på henholdsvis 2,4 til 0,5 prosentpoeng.

Figur 3. Overgang til arbeid, utdanning og aktive løsninger fra Avklaring. 2020 og 2021.

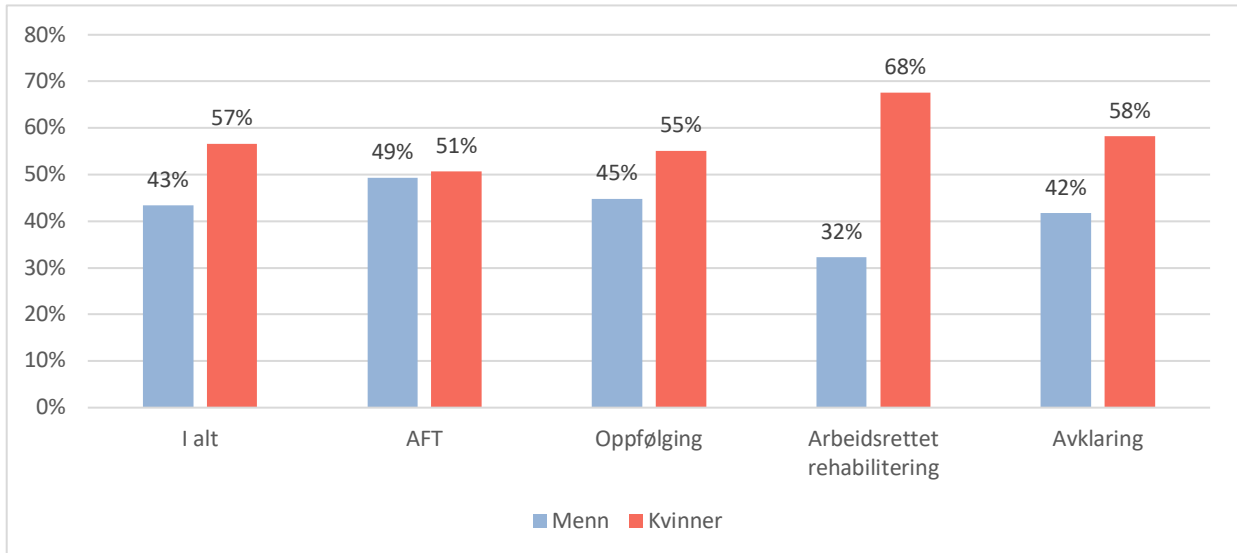
Prosent

Deltakernes sammensetning

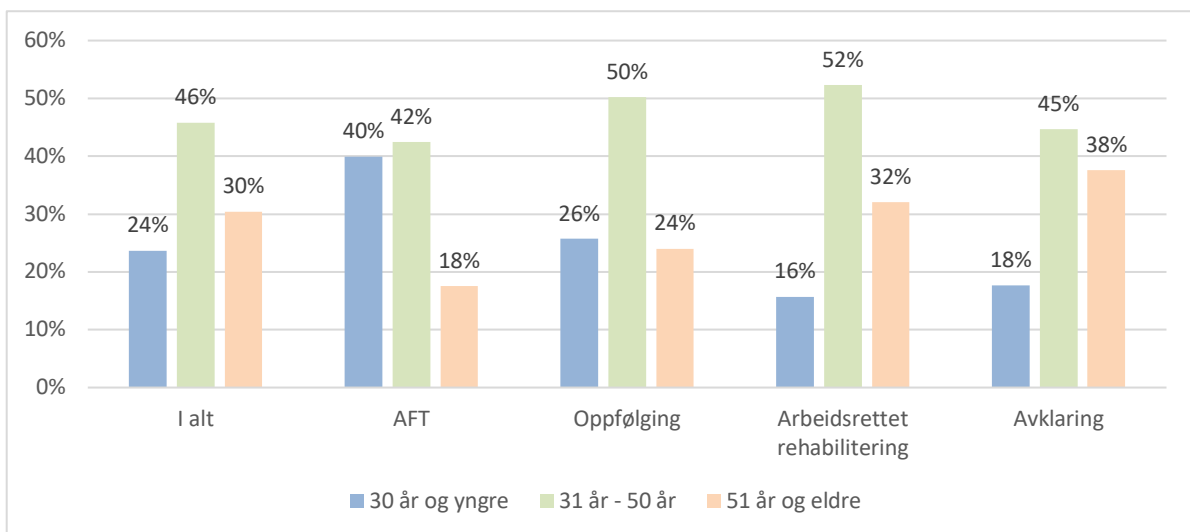
Som tidligere år er det en større andel kvinner enn menn som har deltatt arbeidsmarkedstiltakene, 57 prosent mot 43 prosent. Forskjellene er særlig store blant deltakerne i Arbeidsrettet rehabilitering, hvor i overkant av to tredje deler er kvinner.

Figur 4. Tiltaksdeltakere etter kjønn. 2021. Prosent

Den eldste som avsluttet et tiltak i 2021 var 68 år, den yngste 16 år. Både gjennomsnittsalderen og medianalderen var 42 år. AFT har høyest andel unge tiltaksdeltakere, med over 40 prosent i aldersgruppen 30 år og yngre.

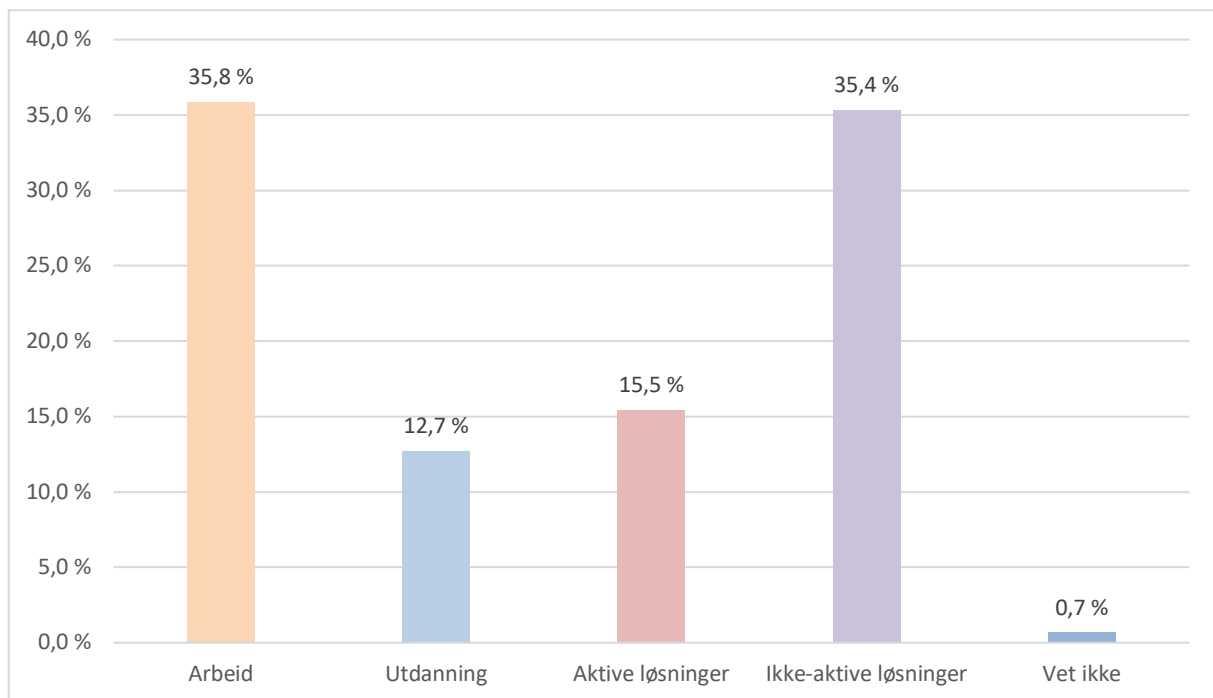
Figur 5. Tiltaksdeltakere etter alder. 2021. Prosent

Arbeidsforberedende trening (AFT)

6 393 jobbsøkere avsluttet AFT i 2021. 35,8 prosent (2 291 personer) var registrert med overgang til arbeid, 12,7 prosent (811 personer) startet utdanning, 15,5 prosent (988 personer) gikk til aktive løsninger, 35,4 prosent (2 260 personer) til ikke-aktive løsninger og 0,7 prosent (28 personer) manglet oppgitt sluttårsak.

Figur 6. Sluttårsak AFT. 2021. Prosent. N=6 393

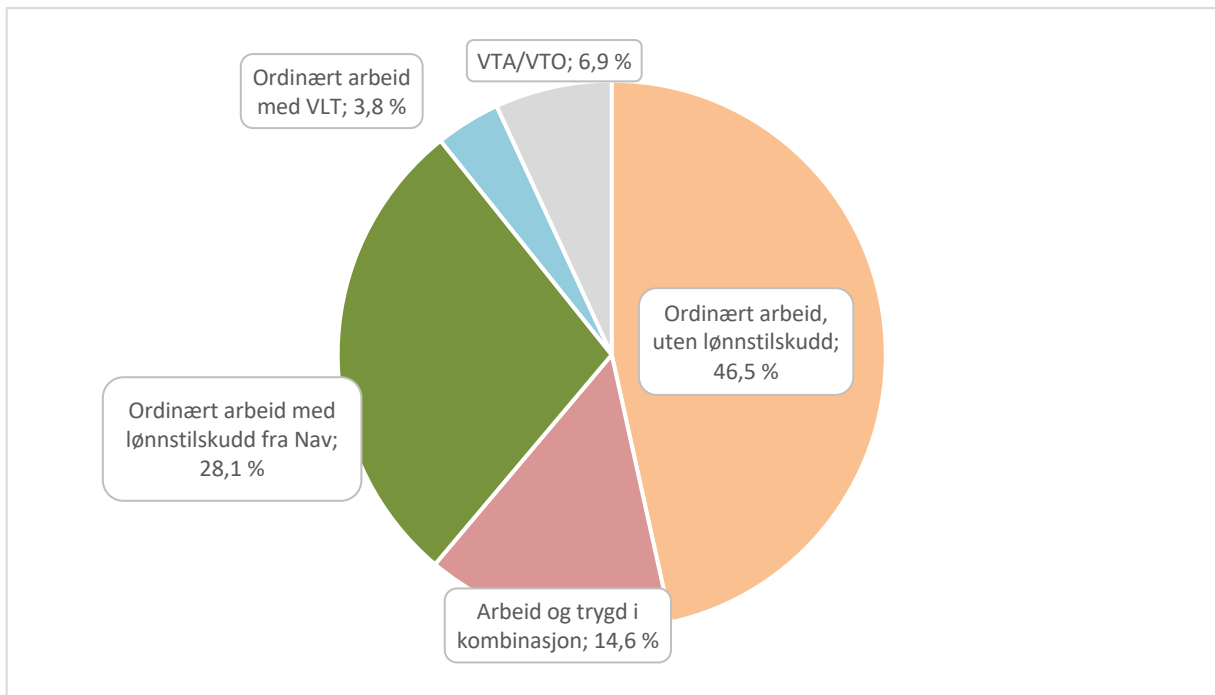
Overgangen til arbeid og utdanning målt i 2021 (48,5 prosent) er 6,9 prosentpoeng høyere sammenlignet med i fjor (41,6 prosent), og 5,4 prosentpoeng høyere enn 2019 (43,1 prosent).

Økningen er et resultat både av at en større andel kommer i jobb og at flere starter utdanning. Antall måneder deltakerne er på AFT har imidlertid steget litt. I 2021 var gjennomsnittlig varighet før avgang fra tiltaket beregnet til 11,0 måneder. Tilsvarende tall for 2020 var 10,6 måneder.

Av de som kommer i jobb, starter 46,5 prosent i et ordinært ansettelsesforhold, 28,1 prosent er i ordinært arbeid med tidsbegrenset Lønnstilskudd fra Nav, mens 14,6 prosent kombinerer arbeidet med trygd. 3,8 prosent av arbeidsforholdene er knyttet til Varig Lønnstilskudd, og 6,9 % er klassifisert som i arbeid på bakgrunn av deltakelse i Varig tilrettelagt arbeid (VTA) eller Varig tilrettelagt arbeid i ordinært arbeidsliv (VTA-O).

Figur 7. Formidlinger fra AFT til jobb etter type arbeid. Prosent. 2021. N= 2 291

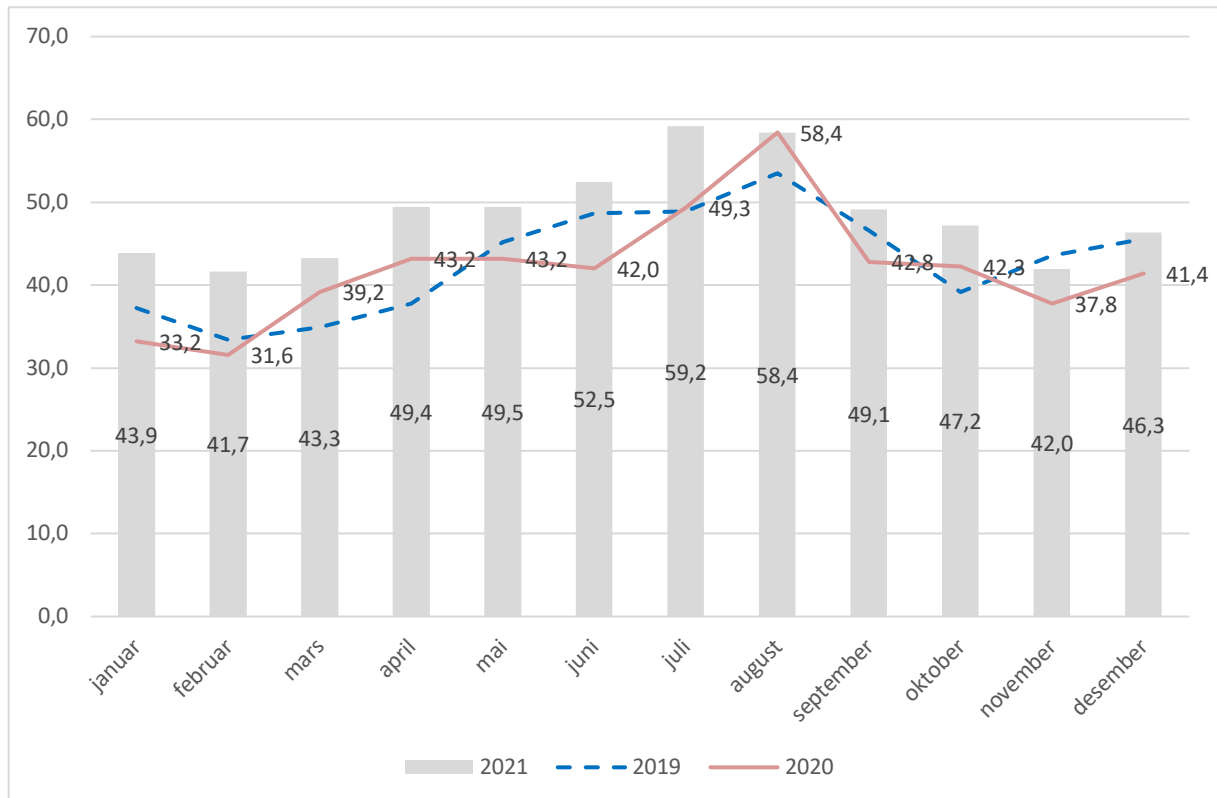
Samfunnsøkonomisk nytte av overgang i jobb fra AFT-tiltaket

Det at om lag 2 300 deltakere på AFT ble formidlet til arbeid i 2021, har en rekke positive nyttevirksomheter for samfunnet. Økt deltakelse i arbeidslivet gir økt verdiskaping i økonomien. For offentlig sektor bidrar overganger fra stønadsordninger over i lønnet arbeid både til høyere skatteinnngang og reduserte trygdeutbetalinger. Den samfunnsøkonomiske gevinsten for hver AFT-deltaker som kommer i ordinært arbeid uten støtte fra Nav, og som beholder jobben i fem år, er beregnet til 2 750 000 kroner. For en deltaker med overgang til et ansettelsesforhold hvor lønnsinntekten kombineres med en trygdeytelse, er tallet 1 260 000 kroner. Det vil si at den totale samfunnsøkonomiske gevinsten av bransjens formidling fra AFT til arbeid, vil utgjøre i overkant av 4,4¹ milliarder kroner over en fem-års periode.

¹ Anslaget er basert på en modell for å beregne samfunnsøkonomisk virkninger ved å formidle deltakere fra AFT til jobb, som er utarbeidet av Samfunnsøkonomisk analyse (se Rapport 22-2020, Samfunnsøkonomisk analyse). Følgende forutsetninger ligger til grunn: i) Varighet på deltakelse i AFT = 11 måneder, ii) antall år i arbeidslivet etter endt tiltak = 5 år, iii) Årsinntekt = 471 500 kr, iv) for personer som kombinerer arbeid og trygd utgjør lønn 50% av den totale inntekten.

Figur 8. gir den månedlige utviklingen i formidlingen fra AFT siden 2019. Den viser at andelen som kom over i jobb og utdanning er høyere enn de to foregående årene, og at formidlingsresultatene har økt i så godt som alle årets måneder.

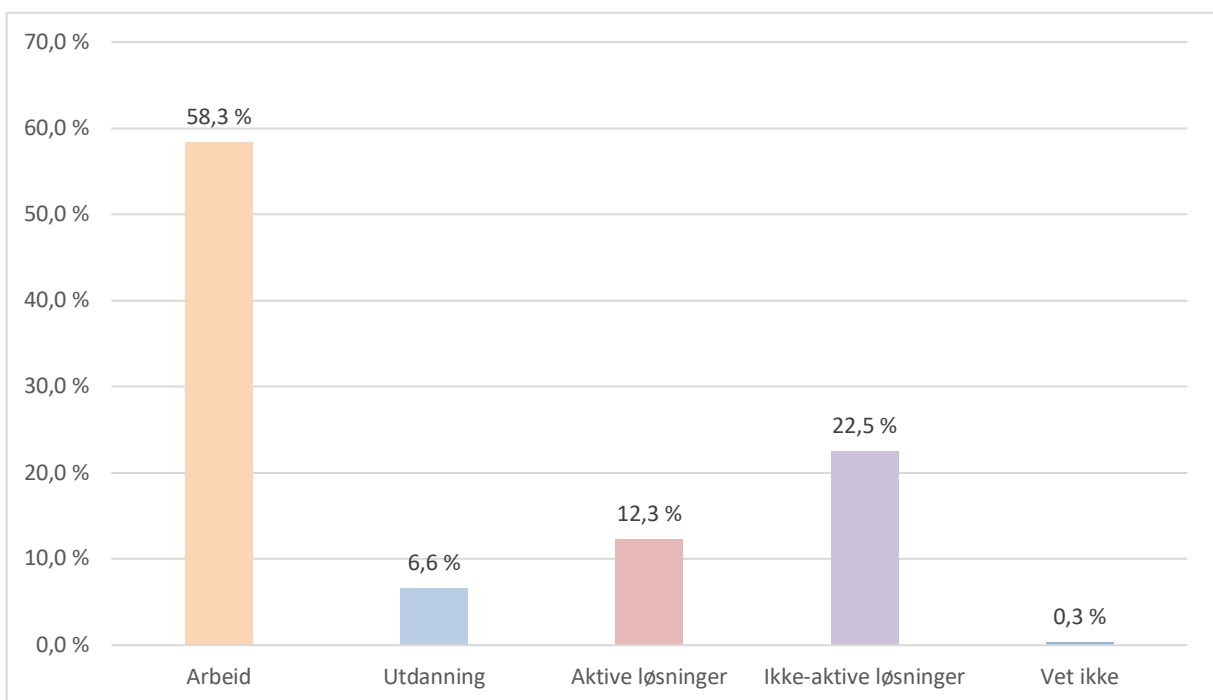
Figur 8. Overgang til arbeid og utdanning fra AFT. Januar 2019 – desember 2021. Prosent

Oppfølging

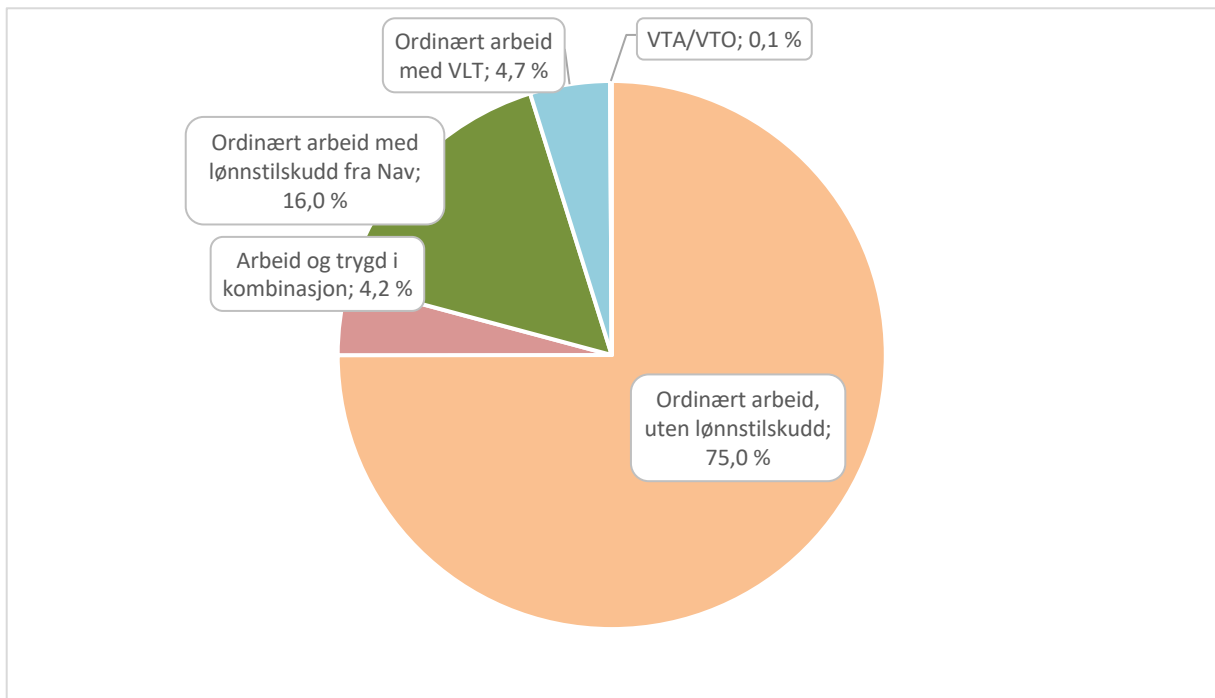
Av de 5 128 personene som avsluttet Oppfølging har 58,3 prosent (2 991 deltakere) fått jobb, 6,6 prosent (337 deltakere) gått til utdanning, 12,3 prosent (631 deltakere) er registrert med overgang til aktive løsninger og 22,5 prosent (1 155 deltakere) til ikke-aktive løsninger. Også for Oppfølging er formidlingstallene til arbeid og utdanning høyere enn hva som var resultatet i 2020, hvor andelen var henholdsvis 48,1 og 4,8 prosent. I gjennomsnitt har deltakerne som avsluttet Oppfølging i år, vært på i tiltaket i 8,6 måneder.

Figur 10. Sluttårsak Oppfølging. 2021. Prosent. N= 5 128

Av de 2 991 deltakerne som var registrert med overgang til arbeid etter avsluttet tiltak, startet tre av fire (75 prosent) i et ansettelsesforhold uten lønnstilskudd eller ytelse fra Nav, men 4,2 prosent kombinerte jobben med trygd. 20,7 prosent var i jobb med enten et midlertidig eller varig lønnstilskudd.

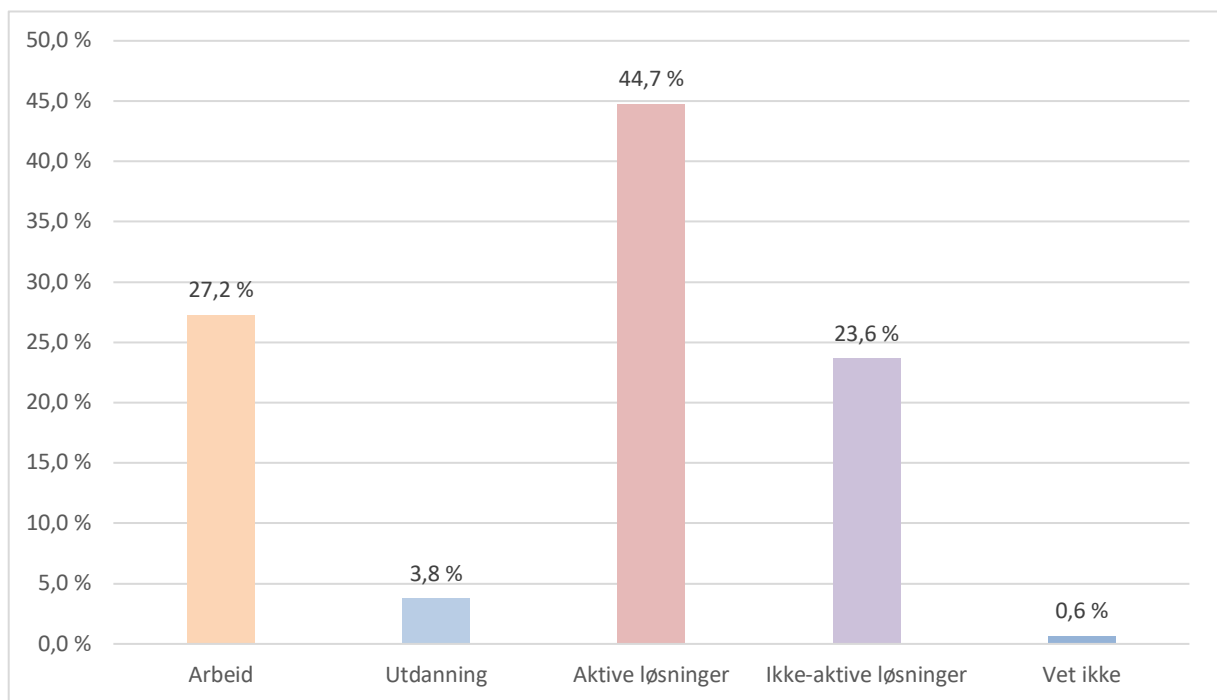
Figur 11. Formidlinger fra Oppfølging til jobb etter type arbeid. Prosent. 2021. N= 2 991

Arbeidsrettet rehabilitering

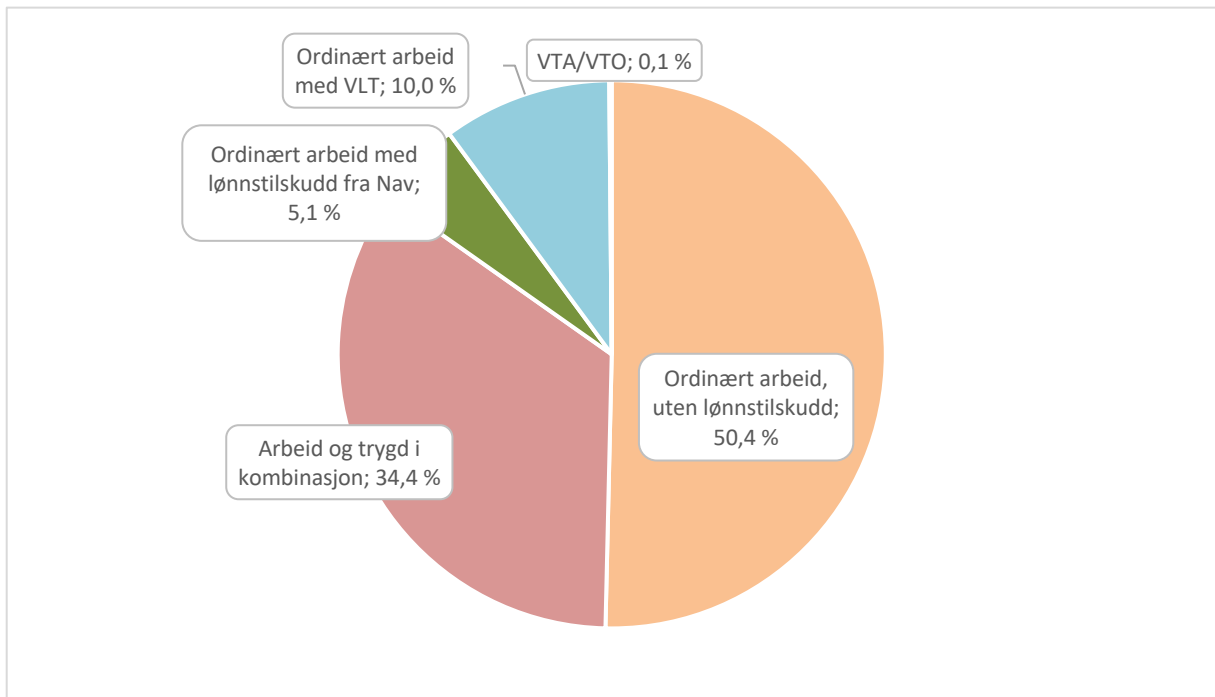
2 508 personer er rapportert å ha avsluttet Arbeidsrettet rehabilitering i løpet av året. Av disse har 27,2 prosent (683 deltakere) kommet i arbeid, mens 3,8 prosent (94 deltakere) er gått til utdanning, 44,7 prosent (1 122 deltakere) er gått til aktive løsninger, 23,6 prosent (593 deltakere) er gått til ikke-aktive løsninger og 0,6 prosent (16 deltakere) mangler oppgitt sluttårsak. Også for dette tiltaket har andelen deltakere som går over i jobb og utdanning økt sammenlignet med i fjor, her med 4,8 prosentpoeng. Gjennomsnittlig varighet på tiltaket for de som deltok var 2,1 måned.

Figur 13. Sluttårsak Arbeidsrettet rehabilitering. 2021. Prosent. N= 2 508

Av de 683 som kommer over i arbeid, er om lag halvparten i et ordinært ansettelsesforhold uten støtte fra Nav. I overkant av en tredjedel (34,4 prosent) kombinerer lønnsinntekt med trygd, mens 15 prosent er i arbeid med enten midlertidig eller varig lønnstilskudd.

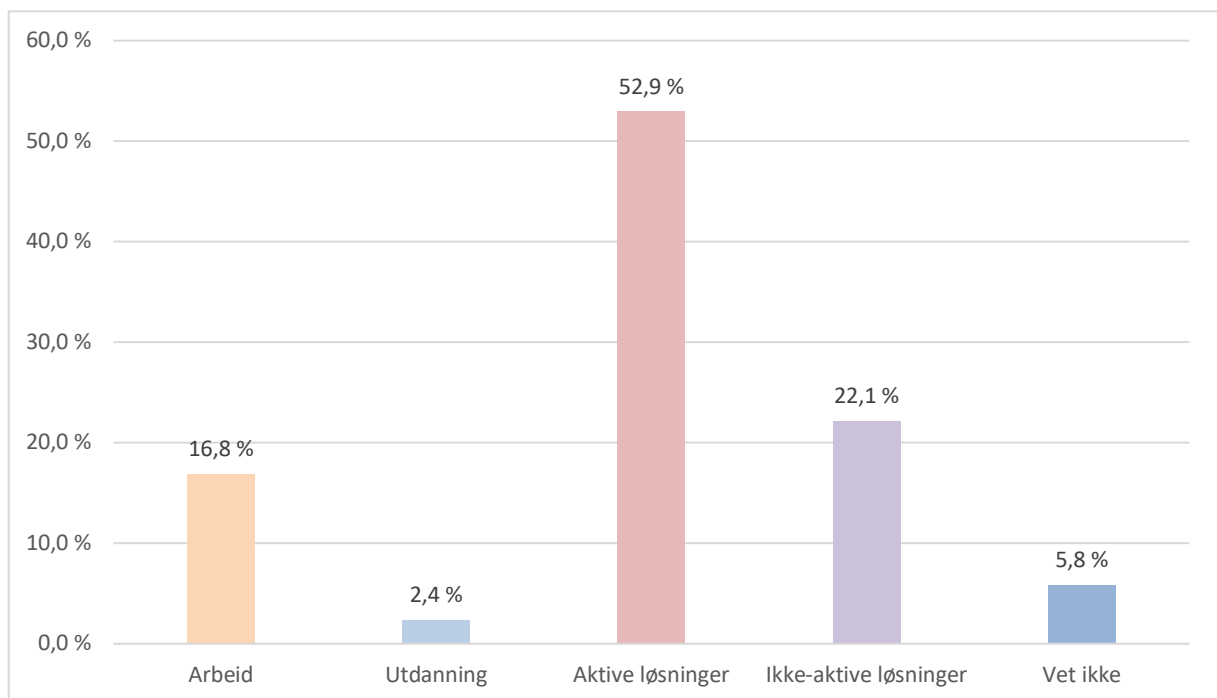
**Figur 14. Formidlinger fra Arbeidsrettet Rehabilitering til jobb etter type arbeid. Prosent.
2021. N= 683**

Avklaringstiltaket

Målt i antall avsluttede tiltaksløp i løpet av et år, er Avklaring det største tiltaket i bransjen. Formålet er blant annet å bidra til en kartlegging og vurdering av den enkeltes deltakers arbeidsevne, og eventuelle ytterligere behov for bistand for å komme inn på arbeidslivet. Dette kan dermed være starten på et oppfølgingsløp, som omfatter andre tiltakstyper. I 2021 ble da også over halvparten av deltakerne (52,9 prosent eller 10 277 deltakere) formidlet til såkalte aktive løsninger, som i all hovedsak er andre arbeidsmarkedstiltak i Navs tiltaksportefølje. Andelen som kom over i arbeid eller utdanning var imidlertid 2,8 prosentpoeng høyere enn tilsvarende tall fra året før, henholdsvis 16,8 prosent (2 345 deltakere) i 2020 mot 19,2 prosent (3 704 deltakere) i 2021.

Figur 15. Sluttårsak Avklaring. 2021. Prosent. N= 19 322

Av de 3 250 deltakerne som var registrert med en overgang fra Avklaringstiltaket til arbeid, er halvparten (49,2 prosent) i et ordinært arbeidsforhold uten lønnstilskudd eller andre ytelser, mens 42,9 prosent kombinerer jobben med trygd. De resterende mottar lønnstilskudd (6,7 prosent), eller er i varig tilrettelagt arbeid (1,2 prosent).

Figur 16. Formidlinger fra Avklaring til jobb etter type arbeid. Prosent. 2021. N= 3 250

